

PROTOKOLL

03.10.2019 nr 2

**„Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika
strateegiakava 2021-2027“ juhtkomisjoni II istung**

Algus kell 13.00, lõpp kell 15.50

Juhatas: Illar Lemetti

Protokollis: Anu Kalju

Võtsid osa: Illar Lemetti, Marko Gorban, Andre Veskioja, Anne Jürgenson, Arpo Kullerkupp, Britt-Marena Tiikmaa, Jaan Kallas, Tea Treufeldt (Kaire Luhti asendaja), Ragnar Viitoja (Kaja Piirfeldti asendaja), Martti Mandel (Katrinn Ranniku asendaja), Kerli Ats, Kristel Maidre, Marina Kaas, Marku Lamp, Mart Kullamaa, Pille Tammemägi (Hendrik Kuuski asendaja), Merit Mikk, Olavi Petron, Raimond Strastin, Raul Rosenberg, Roomet Sõrmus, Sigmar Suu, Sirje Potisepp, Sirli Pehme, Tanel-Taavi Bulitko, Toomas Kevvai, Valdek Haugas

Puudusid: Aleksei Lotman, Jaanus Marrandi, Kaire Luht (asendas Tea Treufeldt), Kaja Piirfeldt (asendas Ragnar Viitoja), Katrin Rannik (asendas Martti Mandel), Krista Habakukk, Margit Egerer, Maris Mälzer, Hendrik Kuusk (asendas Pille Tammemägi), Martti Kalvik, Raili Mengel, Rando Värnik

Kutsutud: ELLE OÜ-st Pille Antons, Põllumajandusuuringute Keskusest Pille Koorberg (Andrus Rahnu asendaja), Jaan Kanger, Maaeluedendamise Sihtasutusest Madis Reinup, Leho Verk, Maaeluministeeriumist Anu Kalju, Joosep Lukk, Ove Pöder, Triin Kraav, Reno Paju, Jaanus Joasoo, Aare Kasemets, Merje Põlma, Janeli Tikk, Reena Osolin, Sandra Salom, Kristine Hindriks

Päevakava:

13.00 – 13.10 Sissejuhatus ja päevakava tutvustus – Illar Lemetti

13.10 – 16.30 ÜPP strateegiakava sekkumiste ettepanekute ülevaade ja arutelu – Kristel Maidre, Martti Mandel, Olavi Petron

16.30 – 17.00 Ülevaade ÜPP strateegiakava koostamise töögruppidest – Olavi Petron

17.00 - Kokkuvõte

Kõik istungi ettekanded on leitavad: <https://www.agri.ee/et/eesmargid-tegevused/upp-strateegiakava-2021-2027/ettevalmistus>

1. Sissejuhatus ja päevakava tutvustus

Kuulati ÜPP strateegiakava juhtkomisjoni esimehe Illar Lemetti sissejuhatust ja päevakava tutvustust.

Sissejuhatuse käigus tutvustati ka ÜPP strateegiakava Keskkonna strateegilise mõju hindajat ELLE OÜ, juhtiveksperti Pille Antonsit.

Küsimused, vastused, sõnavõttud:

Roomet Sõrmus: Kas olukorra kirjeldus on avatud veel kommentaaridele või on lukus?

Illar Lemetti: Kui on olulisi ettepanekuid siis võite ikka saata. Loodame, et protsessid nii kiiresti edasi ei lähe, et olukorra kirjeldust pidevalt muutma peaks. Kas on kellelgi veel kommentaare? Kas päevakava osas on kellelgi ettepanekuid?

Ettepanekuid ei olnud.

2. ÜPP strateegiakava sekkumiste ettepanekute ülevaade ja arutelu

Kuulati Põllumajanduspoliitika osakonna juhataja Kristel Maidre ettekannet.

Küsimused, vastused, sõnavõttud:

Roomet Sõrmus: Kas keskkonnainvesteeringud on tagastamatu abi? Materjalidest on raske seda üles leida.

Kristel Maidre: Tagastamatut abi ei ole nende esimese kolme erieesmärgi all vaid järgmiste juures, mis tulevad edaspidi.

Illar Lemetti: Mõned sekkumised tulevad selle materjali korral mitu korda.

Roomet Sõrmus: Ma ei ole nõus selle kiidulauluga ümberjaotavale toetusele (esimeste hektarite täiendav toetamine), see ei aita konkurentsivõimele kaasa.

Illar Lemetti: EPKK ettepanek on ümberjaotavat toetust mitte rakendada?

Roomet Sõrmus: Kas oleme ennetavalt kõik võimalused sisse pannud juba?

Illar Lemetti: Praegu tutvustame võimalusi koos PõKa-st lähtuvate rõhuasetustega.

Roomet Sõrmus: Ei julge öelda, et kõik investeeringud võiks olla tagastatava abi vormis.

Sirje Potisepp: Läbiv tekst ning tulemus- ja väljundnäitajad ei ole kooskõlas – valdavalt räägitud ainult põllumajandustootjatest. Loodetavasti on aega hiljem kommenteerimiseks.

Illar Lemetti: Anname aega.

Marko Gorban: Tulemus- ja väljundnäitajad on Euroopa Komisjoni poolt ette antud, me saame siia alati täiendavaid mõõdikuid lisada, aga olemasolevaid välja jätta ei saa.

Sirje Potisepp: Toiduainetööstust tuleks käsitleda eraldi, me ei ole põllumajandustootjad. Valdavalt on juttu tekstis põllumajandustootjatest.

Kuulati Maakasutuspoliitika osakonna Põllumajanduskeskkonna büroo juhataja Martti Mandeli ettekannet.

Küsimused, vastused, ettepanekud:

Raimond Strastin: Rääkisime pinna- ja põhjaveest. Kuhu me liigitame sadeveest tekkivad veed ja nt põllumajandustegevuses kasutatavad kastmisveed? Kas samade sekkumiste juures võiks rääkida ka nende vete kokku kogumisest, et neid paremini ära kasutada?

Martti Mandel: See on erinevate sekkumiste juures vaadeldav. Kui kaasneb positiivne keskkonnamõju, siis võiks olla keskkonnavalane investering, muul juhul võib kaaluda ka sekkumist 1.8, mille all on investeringud põllumajandusega seotud taristu kaasajastamisse. See vajab arutamist töögruppides.

Raimond Strastin: Väikeste pindade puhul ei saa rääkida maaparandusest.

Illar Lemetti: Jätame selle praegu üles ja saame töögruppides edasi käsitleda.

Roomet Sõrmus: Materjalides on I ja II samm justkui koos. Kas Martti poolt ettekantud osast peaks otsima ka ökokavade osa, mis I sambas võiks rakendamisele tulla?

Martti Mandel: Paljude sekkumiste puhul oleme me selle küsimuse lahtiseks jätnud. Arutelu võiks tulla töögruppides.

Roomet Sõrmus: Tundub, et need keskkonnameetmed võtavad nii suure osa, kas teistele sekkumistele jääb üldse raha?

Illar Lemetti: Kindlasti jätkub. Need otsused on ühel hetkel siin juhtkomisjoni laual otsustamiseks.

Arpo Kullerkupp: Esiteks võiks kaaluda metsastamist, mis on välja toodud ka SEI kliimanetraalsuse saavutamise uuringus. Teiseks, miks praeguses faasis on välja jäetud väljaspool NATURA alasid asuvad piirangvööndid. Sekkumistes on see hetkel välistatud.

Martti Mandel: Metsastamise puhul ei ole sekkumist ÜPP strateegiakava osas ette näinud. Leiame, et on palju muid võimalusi, kuidas süsinikku muldades siduda, nt lupjamine. NATURA piirangvööndi alade laiendamine on suuresti eelarve küsimus. See eeldab täiendavaid vahendeid. Me ei taha vähendada ühikumäärasid.

Arpo Kullerkupp: Kui see on eelarve küsimus, siis ei ole mõtet seda praegu ära piiritleda, vaid lahendada töögrupis. Saadame ettepaneku kirjalikult.

Marku Lamp: Komisjoni poolt on uuele ÜPP-le seatud ootused, et oluliselt rohkem vahendeid tuleb keskkonna- ja kliimaeesmärkide saavutamisesse suunata. Kliimanetraalsuse saavutamine on raske. Toetame Erametsaliidu ettepanekut otsida vahendeid selles faasis täiendavaks metsastamiseks. Näeme muidugi ka ohtu kasutuses olevate põllumajandusmaade vähenemise osas, see ei tohiks olla eesmärk. Pigem sellise maa osas, mis seisab kasutamata ja saaks süsiniku sidumiseks kasutada. Toetame, et metsastamise sekkumine peaks praeguses etapis olema pakettides sees. Samuti tuleks elurikkusega tegeleda. Olulisel määral poolloodusliku koosluse (edaspidi PLK) kui ka metsa alasid on ebasoodsas seisundis ning on nähtud, et ÜPP peaks aitama seda leevendada oma sekkumistega. PLK-de puhul on meil olemas väljavalitud looduskaitse alla võetud PLK-d, mida me ei ole hooldusesse veel saanud, põhirõhk on et need saaks hooldusesse. Kui on lisavahendeid, võiksime tuumikalasid toetama hakata väljaspool looduskaitsealasid samuti. PLK ja liigirikaste rohumaade kasutamist ei saa koos käsitleda, vaid eraldi. NATURA toetuste erametsaomanike osas ei peaks praegu kitsendama seda ala vaid oleks mõistlik arutleda töögruppides seda teemat täpsemalt. Saatsime oma ettepanekud ka kirjalikult.

Kuulati Maaelupoliitika ja analüüsi osakonna juhataja Olavi Petroni ettekannet.

Küsimused, vastused, sõnavõttud:

Raimond Strastin: Kommentaariks sekkumiste 8.1 ja 8.3 kohta vastavalt töökohtade loomine maapiirkonnas ja stardiabi. Kui on võimalik, siis tuleks rääkida läbi teiste ministeeriumitega ja võimalusel teha maksusoodustused regionaalselt. Kas Euroopa põllumajanduse innovatsioonipartnerlus (EIP) tegevusgrupp on klaster?

Illar Lemetti: Küsimuse esimese poolega tegeletakse mitte juhtkomisjoni raames vaid muus võtmes.

Sirli Pehme: Hetkel ei loeta klastreid EIP tegevusgruppideks. EIP tegevusgrupid on Eestis MAK 2014–2020 meede 16 uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamise toetuse raames toetatavad koostööprojektid alates 2017. a. Soovime, et tulevikus arvestatakse ka klastreid EIP tegevusgruppidega. Sõltumata sellest, kumma termini alla klastrid sobituvad, on uuel perioodil kindlasti plaanis innovatsioonikoostöö (EIP, klastrid) toetamist jätkata, arutelud sekkumiste detailide osas algavad peatselt.

Raimond Strastin: Alustava noore toetus kuni 100 000 eurot on äärmiselt muljetavaldav. Loodame, et see läheb ka töösse. Aga hektari toetus, mis selle ideoloogia on? Kas saaks selgitada?

Olavi Petron: See on täiendav toetus noortele nagu on ka praegu.

Raimond Strastin: Arvestage ka võimalusel Aiandusliitu, et arvestataks tootmise mahtu. Alustamise puhul 0,5 ha ei ole võrreldav 100 ha-ga.

Reno Paju: Praegusel perioodil makstakse noore põllumajandustootja toetust ilma diferentseerimata kuni 39 ha põllumajandusmaa kohta. Uuel perioodil hektarilist piirangut ei ole ning komisjoni ettepaneku kohaselt diferentseerida ka ei saa.

Illar Lemetti: Kui tuleb võimalus, siis arvestame diferentseerimisega.

Mart Kullamaa: Sekkumise 7.1 kohta. Palju on sellist tootmistegevust, mis ei vaja üldse maad. Võiks hektaripõhisuse klausli ära võtta, mis annaks maaelule rohkem mõju.

Illar Lemetti: Need reeglid pole paraku meie poolt tehtud.

Mart Kullamaa: Kas ühikumäär on meie teha?

Illar Lemetti: Ettepanek oleks siis, et esimesi hektareid rohkem toetada?

Tea Treufeldt: Kuidas näete nõustamist, kas on plaanis teha koostööd arenduskeskuste võrgustikuga äri- finants- jm. plaanide raames?

Toomas Kevvai: Plaanime koostööd teha.

Illar Lemetti: Lõpuks saab siiski olema üks nõuande sekkumine, mille all on kavandatavad tegevused. Praegu on rohkem erialane nõustamine.

Tea Treufeldt: Mitmes kohas on maapiirkond ja mõnes kohas on ära märgitud, et see on Statistikaameti määratluse järgi. Kas seda oleks võimalik lihtsamalt lahti kirjutada, et ei peaks Statistikaametist otsima.

Illar Lemetti: Ikka saame, teeme seda.

Tea Treufeldt: Kas peab ka sel perioodil sekkumine 8.6 LEADER strateegiaid toetama? Kas see on asjakohane või saaks mõned asjad tehtud oma ressursidega? Kas toetada ja mil määral toetada?

Olavi Petron: Küsimuseks on pigem see, kas tahame jätkata vanade tegevusgruppidega või võtame uued formatsioonid. See on veel arutlemiseks töögruppides.

Tea Treufeldt: Kas olete mõelnud maa- ja linnapiirkondade LEADER strateegiate toetamist diferentseerida. Näiteks maapiirkondade osa suurema määraga ja linnadele lähemal väiksema määraga?

Olavi Petron: Ei tahaks seda praegu nii kinni kirjutada. Tuleb konkreetsemalt määratlemisele.

Marko Gorban: Oleme ka sel perioodil LEADER tegevusgruppide eelarvet erinevate kriteeriumide kaudu diferentseerinud.

Toomas Kevvai: Oleme juba 15 aastat toetanud kogukonnapõhist algatamist, mis on Rahandusministeeriumi nägemus?

Tea Treufeldt: Oleme seda mõelnud, et pigem viia otsustusprotsess regionaalmeetmetest rohkem maakondadele lähemale. On olemas uued maakondade arengustrateegiad, millest lähtuvalt hakkame oma toetusi andma. Kas olete nende strateegiatega kursis ning kas plaanite neid LEADER-iga omavahel siduda? Kas nad kohtuvad kuskil?

Illar Lemetti: LEADER on alt-üles lähenemine. Nad ei pea kohustuslikus korras ühegi teise strateegiaga kokku minema. Toomas Kevvai küsimus oli pigem selles, kas muude arengustrateegiate elluviimiseks Rahandusministeerium ei näe, et võiks ka LEADER lähenemist kasutada?

Tea Treufeldt: Kavandame allapoole liikumist, kuidas ta minema hakkab, ei oska hetkel öelda.

Roomet Sõrmus: Lõpus hakkasid uuesti tulema sekkumised, mis alguses olid juba olemas. Kas sekkumiste pakett on ikka sidus? Samuti maaelu mitmekesistamises on jäetud paindlikkus mõlemat liiki abi osas, põllumajanduses ja tööstuses on see aga üpris ühene.

Olavi Petron: Püüdsin oma ettekandes vältida tagastatava ja tagastamatu abi käsitlemist, see on töögruppides arutlemise teema.

Roomet Sõrmus: Mingid investeeringud näevad välja ühtemoodi ja teisest otsast teistmoodi. See ei ole nii üheselt määratletav. Nt bioohutuse investeering, kas selleks on ainult aiad, mis takistavad lauta pääsemist või ainult bioohutuse matid?

Illar Lemetti: Kevadeks me peamegi selles selgusele jõudma. Praegu me ei saaks seda paika panna.

Roomet Sõrmus: Materjali on väga palju ja jääb mulje, et on tulemas justkui miljon sekkumist. Kas seda peaks nii aru saama või tegelikult ongi viis sekkumist mille all on tegevused, mida toetatakse?

Illar Lemetti: Räägin lähenemismetoodika läbi – täna me ei kiida heaks kas ja miks mingi sekkumine tuleb. Täna ei tea me ka eelarvet, mida me jagama hakkame. Kui töörühmad peale hakkavad, siis igas rühmas arutatakse läbi omad sekkumised. Kõik teemad alles tulevad lauda. Praegu räägime, millise sekkumiste paketi me anname töörühmadele arutada. Arutame kindlasti läbi ka tänased ettepanekud. Pärast mõnede töörühmade toimumist saame siin jälle kokku ja vaatame need sekkumised üle ning otsustame, millega edasi minna.

Roomet Sõrmus: Kas see paber on mõeldud täismenüuna? Minu meelest see ei ole täismenüü.

Illar Lemetti: Ta ei ole 100%.

Roomet Sõrmus: Kui me tahame osades protsessides juba ära otsustada, kas see on tagastatav või mitte ja teistes mitte, siis me justkui teeme mingeid eelotsuseid juba.

Illar Lemetti: Meil ei ole kompetentsi praegu selliselt ära määratleda. Rõhuasetused mõnel juhul on tehtud, tuginedes eelnevale kogemusele. Aga ükski loetelu ei ole 100% ja saab töögrupis edasi arutleda. Praegune on esitatud sekkumised, mida võiks töögrupis arutleda. Ilmselt meil ei ole täna ka seda valmisolekut, et siit nimekirjast midagi välja võtta, vaid see peab töörühmas käsitlemisele tulema ja hiljem siin juhtkomisjonis vaatame üle kõik otsused.

Valdek Haugas: Tänapäevaks on koostöö ja innovatsiooni komponent juba olemas. Peaks vaatama kas neid meetmeid võiks süvendada või laiendada, see oleks pigem eelarve küsimus. Ka minul oli tähelepanek Statistikaameti maalse määratluse osas. Tänapäevane haldusjaotus on selline, mistõttu maaline piirkond võib tänapäeval saada teatud löögi, sest kõik vallad on väga erinevatel tasemetel. Selle peaks ära täpsustama. Sekkumine 8.3 maapiirkondade ettevõtjate stardiabi. On kirjas, et see on tagastatav abi ehk siis justkui mingi finantsinstrumendina. Finantsinstrumentide osa peaks üle vaatama, sest praegu on maapiirkonnas investeringute tegemiseks üheks suurimaks takistuseks tagatiste küsimus.

Marina Kaas: Maaelu ettevõtluse stardiabi kõlab väga lubavalt, et selline meetmepakett võiks tulla, aga sihtgrupina on määratletud vaid põllumajandusettevõtjad. Kas maaetevõtluse all mõtleme jätkuvalt eelkõige põllumajandusettevõtjad või võiks loota selle meetme all laiendust ka teistele sektoritele?

Marko Gorban: See natuke haakub ka muude fondidega. Siia maani on jaotus fondide vahel olnud nii, et meie toetame starditoetust põllumajandussektoris. Muudes sektorites on see tulnud läbi muude fondide, kas EAS-i või Töötukassa.

Marina Kaas: See on vana argument. EAS-i starditoetus 15 000 eurot puudutab vaid ekspordipotentsiaaliga ettevõtjaid, millega tootmist ei raja ja sellega maaelu ei paranda. Töötukassa 4000 ei ole tõsiseltvõetav. Siin tuleks töötada koos MKM-iga. Tuleks luua uued instrumendid regionaallettevõtluse toetamise loomiseks. Tekkis tunne, et sekkumistes oli justkui 3 plokki, aga kõik kippusid korduma. Kas võiks olla nii, et toiduga tegeleme ühes plokkis, põllumajandusega teises. Kui on hajutatud, on raske keskenduda. Sektori võimekus töögruppides osaleda on piiratud, peaks olema fookuseeritud rohkem.

Illar Lemetti: Vaatame kindlasti töögrupid üle ja selgus tuleb. Hetkel on töörühmade sees jaotus valdkonnapõhine.

Marina Kaas: Ei ole kõlanud sertifitseerimise ja kvaliteedi süsteemide juurutamise toetamist. See on väga oluline väiketoidukäitlejate ja väikeste tööstusettevõtete puhul. Et sertifitseerimise protsessid ja kulud oleksid toetatavad.

Merit Mikk: Küsimus puudutab 7 erieesmärki tervikuna. Võimalus on jätkata kahe juba rakendatava võimalusega – hektari toetuse lisamakse ja alustava noore ettevõtluse soodustamine. Kui vaadata praegu juba teiste riikide noorte toetamist, siis paljudes riikides on tehtud noortele eraldi paketid, ei ole ainult üks toetus. Reaalne olukord on see, et ettevõtte oleks võimalik käivitada, kuid edasi arendamiseks neil ei ole soodsamaid tingimusi, laenu saamine on raske, maa juurde ostmine raske. Võiks olla kuidagi terviklikumalt lahendatud.

Illar Lemetti: Seda on arutletud, aga sekkumiste võimaluste raames on raske öelda, kuidas see välja kujuneb.

Marko Gorban: Lisaks I ja II samba meetmetele, on siiani ka muudes meetmetes ja finantsinstrumentides loodud stiimuleid ning soodsamaid tingimusi noortele.

Sirje Potisepp: Teeksin kommentaari sekkumise 9.6 osas. Toidutööstust ja toidutöötlemist ootavad ees suured muudatused ja keskkonnaga seotud nõuded. Investeeringutoetusena välja toodud teema toiduga kokku puutuvate materjalide osas (TKM) on küll õige, kuid pakutud lahendused keraamikakodade ja katsekodade toetamiseks on siia, s.t. investeeringumeetmetesse sobimatud ja sektorit, kus pakendite vajadus on sadades tuhandetes ühikutes, ei aita. Selliste meetmete sisu võiks olla tõsiseltvõetavam. Ma ei ole selle vastu, et väikesi kodasid toetatakse, aga see ei ole sobilik meede suure probleemi lahendamiseks. Pakendite osa peame tõsisemalt sisustama ja oleme valmis ettepanekutega kaasa tulema.

Illar Lemetti: Töögruppides saate seda kindlasti teha.

Sirje Potisepp: Investeeringutoetuste osas küsimus – kas tõesti toidutöötlejad peavad olema vaid maapiirkondades ja seega välistab linnas alustavad ettevõtted? Ettevõtte peab olema juba olemas maapiirkonnas? Keskkonnanõuded muutuvad üha karmimaks – linnas tegutsejad mõtlevad maale minna või rajada ettevõtte maale. Kas need võiks ka kuidagi kajastatud olla?

Illar Lemetti: Vaatame need sõnastused üle.

Tanel-Taavi Bulitko: Loomatervise meede, kas on nähtud ette riikliku seire laiendamist?

Toomas Kevvai: Enamus meetmeid on suunatud just erasektorile. Riiklikku seiret me siit teha ei saa.

Pille Tammemägi: SPS-i soodustavad meetmetegevused on erieesmärk 2 all mainitud, võib-olla selles võtmes.

Toomas Kevvai: Plaan on, aga konkreetselt räägitakse juba töögruppides. Tootjaorganisatsioonide all on rohkem võimalusi.

Illar Lemetti: Seal ei pea seda riiklikuks seireks nimetama. Aga ühistul on näiteks võimalik oma seireprogramm teha.

Tanel-Taavi Bulitko: Seal on tavaliselt nii, et riik peab seirama ja ühistu peab rakendama neid abinõusid.

Britt-Marena Tiikmaa: Ka uuel perioodil on oodata tegevusi, mis võivad olla dubleerivad erinevate fondide vahel – ettevõtluse mitmekesistamine maapiirkondades, stardiabi – tuleb ÜPP strateegiakava koostamisel jälgida, et ei tekiks dubleerimisi ja õnnestub vältida mõne teema nõ. kahe laua vahele kukkumist. Sekkumiste valiku osas on rahandusministeeriumi ootus, et ÜPP strateegiakava käiks nõ ühte jalga Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukavaga (PõKa). Kui PõKa koostamise kaasamisprotsessides on jõutud teatud valikuteni, siis ÜPP strateegiakava valikutes ei tohiks teha totaalset suunamuutust.

Illar Lemetti: Väga õige, see ongi see aktsent mis siin juures on. Kasvõi see, kas on tagastamatu või tagastatav toetus, mis tulenebki PõKa-st.

Roomet Sõrmus: Kas turukorralduse pool on ainult EL-i asi või kajastub see ka strateegiakavas?

Kristel Maidre: Turukorraldus on praegu ikka eraldi Turukorralduse määrus. Tänašest turukorraldusest on strateegiakavas ainult mesindusprogramm ja sektoripõhised sekkumislüigid, mis on puu- ja köögiviljas. Juurde on tehtud ka sektorispetsiifilised sekkumised muudes sektorites.

Illar Lemetti: Sobiv aeg oleks võtta arutelu kokku. Kas olete nõus, et me läheme töörühmadesse edasi nende sekkumistega, mis on välja pakutud, lisaks ettepanek, mis tehti metsanduse kohta. Kas meil on üldine arusaam, et saame nii edasi minna või on veel ettepanekuid?

Roomet Sõrmus: Ebasoodsamate piirkondade (LFA) toetust me ei näe sekkumistes?

Marko Gorban: Praegu oleme selle sekkumise 1.1 juurde sisse kirjutanud.

Arpo Kullerkupp: Metsastamise võtame arutelu alla, NATURA erametsa toetuse osas ei kitsenda ning tulevad töögrupis arutlemisele?

Roomet Sõrmus: Me saame praegu veel teha kirjalikke ettepanekuid?

Illar Lemetti: Selles osas need kirjalikud ettepanekud jätaks ära ning läheksime nende sekkumistega edasi pluss need täiendused, mis täna esile toodi.

Roomet Sõrmus: Mu kolleegid on nii palju ettepanekuid teinud, mida ma täna ei ole saanud ette kanda.

Illar Lemetti: Kõigi detailide ja kommentaaridega läheme töögruppidesse edasi. Kommentaare võib vahepeal esitada.

Marko Gorban: Tänapäevane eesmärk ei olnud mitte kinnitada sekkumise dokumenti vaid minna edasi sekkumistega töögruppidesse.

Arpo Kullerkupp: Kui töögrupis leitakse, et oleks vajalik mingi täiendav sekkumine, mida käesolevas dokumendis ei ole, kas seda loetelu on võimalik täiendada?

Illar Lemetti: Meil ei ole alust öelda, et me seda ei tee, aga me saame siin juhtkomisjonis uuesti üle vaadata. Vaatame üle oma eelarve, võimalused ning vaatame üle, millised on iga valdkonna prioriteetsed sekkumised ja teeme oma otsuse.

Sirje Potisepp: Sekkumine 9.6-s välja toodud keraamikakojad ja joogikõrred ei ole absoluutselt esmavajalik ja on meie sektoris toonud väga negatiivset tagasisidet. Kuidas me sellega edasi lähme?

Illar Lemetti: Need on hetkel vaid näited ning asendame teiste näidetega.

Sirje Potisepp: Sooviksin ka näha, mis sinna kirja jääb, see on väga oluline.

Illar Lemetti: Vaatame näited üle.

Toomas Kevvai: Töögruppidesse kaasame erinevaid osapooli.

Illar Lemetti: Teen kokkuvõtte, et oleme konsensuslikult kokku leppinud, et lähme nende sekkumistega edasi töögruppidesse ja kui seal on mingi eeltöö ära tehtud, tuleme uuesti juhtkomisjoni ja vaatame, millega lähme edasi ja millega mitte.

Otsustati:

2.1 Sekkumiste detaile ja esitatud ettepanekuid arutatakse täpsemalt töögruppides.

3. Töögruppide ülevaade

Kuulati Maaelupoliitika ja analüüsi osakonna Olavi Petroni ettekannet.

Olavi Petron: Saame vajadusel teha eraldi töögrupi sees väiksemaid töögrupe kui tekib vajadus ja hiljem tulla üldise töögrupi juurde tagasi.

Roomet Sõrmus: Kuidas te plaanite töögrupis tasakaalu säilitada? On teatud teemad, mis toovad kokku suure hulga inimesi ja huvigruppe. Kui mõned ühingud tulevad kohale suurema grupiga, kuidas vältida, et keegi nõ ei lööks massiga vaid vaated oleks tasakaalus. PõKa koostamisel vahepeal jäi selline mulje, et seltskond on tasakaalust väljas. Ei tekkinud arusaama, kas ja kuidas meie hääl seal üldse kostub. Kui saadetakse kutse ja kokku tuleb jälle kuni 100 inimest, siis see läheb liiga segaseks. See ei ole väga konstruktiivne töö vorm.

Illar Lemetti: Kas saata konkreetsed kutsed organisatsioonidele ja sellega piirduda?

Roomet Sõrmus: See oleks lihtsam.

Illar Lemetti: Põhieesmärk on see, et välja peaksid tulema parimad ideed ja selle najal oma sekkumised üles ehitama. Hääletamist töögruppides ei toimu.

Roomet Sõrmus: See oli vaid ennetav tähelepanek.

Illar Lemetti: Eelmistel kordadel on vaba juurdepääsuga hakkama saadud. Me ei saa piirduda vaid kutsututega, vaid peame andma ka ligipääsu teistele, samas jälgides, et töögrupid töövõimelised oleks.

Marina Kaas: Kas tõesti on tulemas 16 gruppi mitte 4? Paljudele on selline olukord väga keeruline. Mõnedel on ju mitu gruppi milles osaleda ja materjali palju. Osad teemad kattuvad, miks me peame topelt tegema?

Illar Lemetti: Kui kõik töögrupid toimuks koos jääksid mingid teemad läbi arutamata. See annab võimaluse osaleda seal, kus osalemine on kõige olulisem.

Marina Kaas: See valik tuleb teha, 3-4 grupis osaleda ja see koormus on küllaltki suur.

Raimond Strastin: Kas kõik need töögruppide ettepanekud jõuavad ka juhtkomisjoni liikmeteni? Osaleda võiks mitmes töögrupis, aga juhul kui ma ei saa töögruppi füüsiliselt kohale tulla, siis saaksin vähemasti kirjalikult oma arvamust ja ettepanekuid esitada?

Illar Lemetti: Juhtkomisjoni liikmed saavad kõik materjalid, mis nad soovivad. Lihtsaim oleks end panna kirja sinna töögruppi, mille materjale soovitakse. Kirjalikult saab ettepanekuid esitada.

Olavi Petron: Töögruppidesse tahaksime kaasata laiemat seltskonda, et oleks ka eksperte kaasatud.

Jaan Kallas: Töögrupi kohtumisi on võimalik korraldada ka PRIA majas Tartus, kui töögruppides osalevad ka PRIA inimesed.

Illar Lemetti: Võiksimme mõelda, et kes soovivad lisaks kutsututele osaleda töögruppides, peavad saama aktsepteerimise.

Arpo Kullerkupp: Näen, et metsandusse on tulnud juurde huvigruppe, kes ei panusta koosolekutel väga konstruktiivselt. Kui tekib mingi nõ sõel, siis see on väga tervitatav.

Roomet Sõrmus: Kui meil on 16 töögruppi ja töögrupil umbes 3 kohtumist, siis see oleks üpris intensiivne. Mis tuli meil takus on, et seda ülepeakaela nii kiiresti teha tahame, kui selleks ajaks pole isegi EL määrused võibolla heaks kiidetud?

Illar Lemetti: Praegu on töögruppide töö planeeritud kuni märtsi alguseni, kas seda võiks pikendada kuu aega? Jätame selle hetkel lahtiseks. Vaatame, kuidas sellel aastal töökoormus kujuneb ja siis otsustame edasi. Mida varem me alustame ja põhjalikumalt käsitleme, seda kvaliteetsemad meil need sekkumised tulevad ning oleme valmis efektiivsemalt raha kasutama.

Toomas Kevvai: Töögruppide tööd leevendab ka PõKa. Kui me vaatame meetmeid, siis me ei pea tegema eraldi vaid saame teha mingeid asju koos.

Illar Lemetti: Vaatame üle, kus on sama sihtgrupp, kas saame töögrupid viia kokku. Arutelu aega kulub ikka sama kaua.

Mart Kullamaa: Kas teil on ekspertide kaasamise osas konkreetne plaan? Võib-olla kõik osalejad ei saa kõigest täpsemalt aru ja oleks eksperte vaja lahti seletama.

Illar Lemetti: Vaatame ettepaneku üle ja arutame.

Otsustati:

3.1 Töögruppidesse registreerumise korraldamine peab toimuma nii, et kõik vajalikud inimesed saaksid osaleda, samas peavad töögrupi suurused jääma optimaalseks. Vajadusel toimub registreerumisel seleksioon.

4. Kokkuvõte

Illar Lemetti: Oleme saanud töögrupe puudutava punkti läbi arutatud ja rohkem meil arutelupunkte päevakorras ei ole. Töögruppide toimumise ajakava saadame teile e-maili teel ja paneme kodulehele üles, samuti tänased ettekanded. Kolmanda juhtkomisjoni istung toimumise ajast anname aegsasti teada ning nagu kokku leppisime, saadame aegsasti ka materjalid. Suur tänu kõigile!

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti

Kantsler

Juhtkomisjoni esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Kalju

Protokollija

Maaelupoliitika ja analüüsi osakonna peaspetsialist

Juhtkomisjoni sekretariaat